

vány
vessző
apható
Medgyes
kérni!
Kappel Anzeige Sibiu

Legelőszóbb
beszerzési
forrás
Engros
Endetail

dolfnál
inand 37. sz. alatt

legszebb
gy
érkeztek

quen
okra.
ek

Steiner
áruhaza
onszám 9-61

MÁ
rad ★
G
telefon 758

LOM!

4. sz.

gyár
butor-
rozás
ánlatot

**MEGJELENÉS, KIADÓ
NYOMDA**
Kolozsvár, St. Baron
utca, (Brassai-utca) 10
Szerkesztőség
a kiadóhivatal — 277
Sz. H. Sz. — — 556
A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
vissza küldünk.

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 750
Félévre	— 380
Negyedévre	— 200
Egy hónapra	— 70
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is	3 lej
Bukarestben	— 3.50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ct
Egy szám	— 1.50 ct

1924 május 8 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 103. szám

5684. Ijar 4

Egy nevezetes évforduló

Nevezetes évfordulója volt tegnap az erdélyi románoknak. Kerek harminc éve annak, hogy a kolozsvári törvényszék esküdtzéke megkezdte a nemzetközi relációkban is híressé vált memorandum-pör tárgyalását. Tizennégy fővádlottja volt a pernek, de a pör jelentősége messze túlnötte a tizenegy vádlott személyi kereteit, az erdélyi román-ság összességének a magyar állameszme ellen indított nagy pöréről volt szó, amely első megmozdulása volt a nemzeti öntudatra ébredt erdélyi román-ságnak.

A harminc esztendő kódén keresztül ma már nem lehet objektív kritikáját adni ennek a nagy pernek. Annyi bizonyos, hogy az erdélyi román-ság minden szenvedéseken keresztül is imponáló szolidaritást és bátorságot tanúsított és szikla szilárdan tartott ki a nemzeti eszméje és népi jogai mellett.

A tizennégy vádlottnak azt rótták fel bűnét, hogy 1892 június elsején egy memorandumban foglalták össze az erdélyi román-ság sérelmeit és kívánásait, a memorandumot pedig I. Ferenc József osztrák császár és magyar király elé terjesztették. Főlegesen volna a pör jogászai részével foglalkozni, vajjon az akkori törvények szerint inkriminálható volt-e ez a cselekedet, vagy pedig jusszociomordot követett-e el a magyar bíróság, mert a pör jogászai része mélyen eltört annak a jelentősége mögött, hogy Erdély összes románjai szolidaritást vállaltak a váddal.

Annyi bizonyos, hogy az akkori magyar kormány súlyos hibát követett el, amikor az erdélyi román népi mozgalmakat „iam alios vidi ventos“ és ehhez hasonló jelszókkel próbálta elintézni, ahelyett, hogy az erdélyi román-ság sérelmeit orvosolni igyekezett volna a szabadságjogok intézményes biztosításával. Azt, hogy az akkori idők különböző nemzetiségei között nem uralkodott a legnagyobb egyetértés és megértés, a legjobban bizonyítják az akkori idők krónikásai, akik hűségesen feljegyezték a nagy pör minden egyes mozzanatát.

Több mint tizezer román sereglett össze Kolozsváron, hogy jelenlétével tegyen tanúságot népi szolidaritása mellett és ezt a tömeget bizony sokszor súlyos inzultusok érték a kolozsvári lakosság részéről. A Gazetta Transilvania akkori számai feljegyzik, hogy a román papok civilruhát öltöttek, mert csak így menekülhettek meg a tömeg dühétől. A külföldi lapok tudósítói a cikkeik özőnével árasztották el lapjaikat és Európa közvéleménye határozottan a román-ság pártján állott, ami természetesen is, hiszen ők voltak az elnyomottak.

Tizenkilenc napi tárgyalás után valamennyi vádlottat szabadságvesztésre ítélték, de csakhamar amnesztiát kaptak mindannyian és nevüket örökre bevették a román nemzet történetének lapjaira. Mi, akik föltétlen tisztelettel viseltetünk a román nemzeti ügy mártírjaival szemben, hinni szeretnénk, hogy a román nemzet, amelynek legszebb álmái váltak valóra, az elkövetkezendő években le fogja vonni a memorandum-pör összes önként kínálkozó tanulságait. Hiszen mi, az újjászületett Románia kisebbségei sem kérünk többet mint a „nagy pör“ akkori vádlottjai: nyelvünk szabadságát népi kultúránk szabad fejlődésének biztosítását és egyenlő állampolgári jogokat, amelyekért cserében egyenlő mértékben akarjuk kivenni részünket az állam összes terheiből.

Bolgar komitácik támadták meg a román határőröket

Bukarest, május 7. A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint az elmúlt éjjel a kadrlateri határon egy nagyobb számú bolgar komitációs banda megtámadta a román csendőrsöt. Az örs vezetője egy őrmester, egy káplár és egy közkatona meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült. A legszigorubb vizsgálat indult meg.

A német nacionalisták hajlandók átvenni a kormányt

Módosításokkal elfogadják a szakértők feltételait. Angliában a Reichstag újabb felosztásával számolnak. Poincaré bizalmatlan a német választások következményei iránt. Lehet, hogy ismét centrupárti Marx-kormány következik

(Berlin, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lezajlott német választások eredménye élenként foglalkoztatja az angol sajtót. A tekintélyes „Times“ szerint a választási eredményekből az látszik, hogy a német népnek legalább a fele a szakértői javaslatok ellen van, márpedig ha a szakértők munkája meggyőző, vége minden reményességnek arra, hogy Németország elkerülje romlását.

A „Times“ lehetségesnek tartja, hogy Németországban rövidesen újabb választások lesznek. A jelenlegi eredmények mindenesetre a német népi politikai érzékének hiányáról és a reakció iránti szimpátiájáról tesznek tanúságot, amit Londonban nagy csalódást keltett. A jelenlegi német helyzet nem nagyon kedvező a jóvátétel rendezésére.

A félhivatalos Reuter-iroda úgy értésül, a londoni hivatalos körök arra számítanak, hogy a német kormány megkapja a német nacionalistáktól a szakértői javaslatok elfogadásához szükséges parlamentáris támogatást.

Berlin politikai köreiből azonban az a vélemény, hogy sem a nacionalisták, sem pedig a szociáldemokraták nem hajlandók vállalkozni a kormányalakításra és így valószínűleg ismét centrupárti kabinet alakul Marx kancellárságával, amely az eddigi belpolitikai és külpolitikai irányt fogja követni. De ha Marx arról győződne meg, hogy az új birodalmi gyűlés olyan összetételű, hogy nem alkalmas a szakértői javaslatok parlamentáris keresztvitelére, fel fogja oszlatni a Reichstagot és kiírta az új választásokat, amelyeknek ez lesz a jelszava: a szakértői javaslatok mellett, vagy

Herght, a német nemzeti párt vezére kijelentette, hogy pártjának programja szerint a szakértők jelentései alapján képezhetik a tárgyalásoknak, de lényeges módosításokra van szükség. Gazdasági kérdések különben sem különíthetők el a politikai problémáktól. Egyetlen kormány, amely a német nacionalista párt támogatását kívánja, nem köthet oly megoldást, amelyet amugy sem lehet végrehajtani.

A bajor kormány lemondott a választások következtében, de a birodalmi kormány elhatározta, hogy május 22-ig, vagyis a birodalmi gyűlés összeültéig hivatalában marad.

Páris, május 6. A francia kamarák bankettjén Poincaré beszédet mondott, amelyben a Németországgal szembe elfoglalt ismeretes álláspontját fejtegette ki. A német választások eredménye nem sok bizalommal kecsegtet és Franciaország el van szánva rá, hogy csak a fizetések arányában fog a Ruhrvidékről kivonulni, mert nem akarja, hogy Franciaország sorsáról bármely nemzetközi alapon álló politikai párt kongresszusán döntsének. Franciaország elfogadja a szakértők javaslatát, ahogyan azokat a jóvátételi bizottság alkalmazni fogja. Ismételtén kijelenti, hogy Németország gazdaságilag talpraáll, mihelyt teljesíteni fogja a jóvátételi bizottság által megszabott feltételeket. Sajnos azonban senki sem tudja megmondani sem az időt, sem a módját annak, hogy Németország mikor és miképpen hajtja végre a reászabott feltételeket.

A sajtó pesszimistikusan ítéli meg a német választások eredményét. A „Matin“ szerint a választások azt bizonyítják, hogy a világ reménye egy demokratikus békés Németország iránt hiábavaló.

A paraszt- és nemzeti párt közös platformja

A fuzió párt közös programja az osztályharc elvéről, a munka tulajdonjogáról és a szabadválasztásokon felépülő kormányról

(Bucuresti-Bukarest, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) Részletesen beszámolt már az Uj Kelet arról, hogy a paraszt és nemzeti párt között megindult fuzió tárgyalások eredményesen értek véget, a fuzióról szóló paktumot a két párt megbízottai alá is írták, csupán a megállapodás ratifikálását és nyilvánosságra hozatalát halasztották el Lupu dr. Londonból való hazatéréseig.

A fuzionált párt jövő programjának nyilvánosságra hozását egyforma érdeklődéssel várják a kormány és az ellenzéki körök is. Az „Adeverul“ szerint a tárgyalás anyagát képező problémákat három pontra osztották fel: Az osztályharc, a munka tulajdonjogának és a szabad választásokon felépülő kormánynak kérdéseire.

Az osztályharc csak elmélet

Tudvalevő, hogy a paraszt és nemzeti párt között megindult fuzió tárgyalások során a megegyezés legfőbb akadálya minden egyes esetben a parasztpártnak az osztályharc elvéhez való ragaszkodása állta útját. A mostani tárgyalások során azonban sikerült ezt az akadályt a megegyezés útjából elhárítani. A parasztpárt vezetőinek ugyanis sikerült a nemzeti pártot meggyőzni arról, hogy az osztályharc elve tulajdonképpen nem harci programja a parasztpártnak, csupán elméleti megállapítása. A parasztpárt vezetési szerint az osztályharc épenolyan törvénye a társadalomnak, mint ahogyan a természeti törvénye a gravitáció. A szociológus politikus pedig épu gy nem

hagyhatja figyelmen kívül a társadalom törvényeit, mint a fizikus a természeti törvényeket.

A nemzeti párt a tárgyalások során így tudomásul vette, hogy az osztályharcot a parasztpárt csupán elméleti programjának valja és a gyakorlati politika után nem harcol ennek a pontnak a realizálásáért. Ezek szerint a fuzionált párt programjában az osztályharc elve nem fog különösebb szerepet játszani.

A munka tulajdonjogáért

A munka tulajdonjogának a kérdésében való megegyezés sokkal nehezebben jött létre, minthogy ennek a kérdésnek szigoruan gazdaságpolitikai színezete van és a nemzeti párt vezéreinek ebben a kérdésben vallott álláspontja sokban eltért a parasztpárt vezéreinek véleményétől. Hosszas vita után a következő platformot fogadták el:

A föld tulajdon kérdését csak egyetlen szempontból lehet elbírálni: a földnek tulajdonjoga azé, aki a földet megmunkálja. A háboru alatt és a háboru után hozott kisajátítási törvények két okból sem felelnek meg a követelményeknek. Egyrészt a kisajátítások sem juttatták földhöz mindazokat, akiket a föld megillet, másrészt pedig a kisajátított birtokokért a volt tulajdonosokat olyan neveltséges öszszeggel kárpótolták, ami miatt a kisajátítás tulajdonképpen elkobzásnak minősíthető. A fuzionált párt nem akarja továbbfolytatni az elkobzási rendszert, mert ez az eljárás nem szolgálja a társadalmi harmónia útját. Az ipari tőke szempontjából a

két párt programja szintén a munka tulajdonjogának az elvén áll.

Szabad választásokat

A harmadik kérdésben, a szabad választásokon felépülő kormány kérdésében teljes összhang jött létre a két párt vezetése között. A tanácskozáson megállapították, hogy a mai politikai helyzet analizálása feltétlenül arra az eredményre vezet, hogy csak a szabad választásokon felépülő kormány mentheti meg az ország jövőjét.

A legközelebbi jövő legfontosabb problémája a demokratikus rezsim helyreállítása, a törvény tekintélyének a visszaállítása, mert ma az a helyzet az országban, hogy a törvénynek sem szerepe, sem tekintélye nincs az ország életében. Első kötelesség mindenekelőtt küzdeni a szabad választásokért, amelyekből olyan kormány kerül majd hatalomra, amely valóban reprezentálni fogja az ország lakosságának akaratát.

A „független újságírás” leple alatt

Ezekután bizonyos dolgok csakugyan tisztázásra szorulnak. Nem lehet az, hogy egy politikai sajtóorganum minden baklövése után az ártatlanság szövegével arcával arra hivatkozzék: ime a szélsőségek megint nekem támadnak, mert én a mérséklet és megértés aranyközéputját járom. Ami ezt az aranyközéputat illeti, nem is annyira középut, mint az elvtelenség és megalkuvó szélkakaspolitika bizonytalan útja, amelynek végén, lehet, aranyak csengenek, vagy pozíciók intenek. Az a kétértelműen semmitmondó dadogás, amelyet a „Keleti Újság” cikkirója feleletnek szánt az Uj Kelet tegnapi előtti cikkére, beszédes igazolása annak, hogyan lehet visszaélni a „független újságírás” leple alatt a tájékozatlan olvasóközönség bizalmával. A leirt szót nehéz visszaszívni és letagadni még nehezebb.

A „Keleti Újság” cikkirója a regátbeli zsidóság szervezetének, az Uniunea erdélyi törekvései kapcsán egy új platformot állított fel az erdélyi zsidóság részére, mégpedig azt, hogy adja fel eddigi kisebbségi törekvéseit és simuljon a többségi pártokhoz. A cikkirő nem merre ilyen nyíltan feltárni elgondolását, de amit homályos szavakba burkolva mondott, lényegében ez volt. És erre válaszoltuk mai, hogy az erdélyi zsidóság, ha a jövőben meg akarja állítani magát tragikus csatlósoktól, ha létét nem hazugságokra, hanem realis alapokra akarja építeni, csakis öntudatos kisebbségi politikát folytathat és csak a maga egyetemességén át védheti meg népi és egyéni érdekeit. Az csak természetes (és minden tuzott kihangsúlyozása fölösleges, sőt gyanús), hogy mindenki hü maradhat népi származásához anélkül, hogy ezzel állampolgári és hazafias kötelessége ellen vétenie kellene. Mi nem az erdélyi magyar anyanyelvű zsidóság fajához való ragaszkodását tartjuk két nyeregben lovagolásnak, de fokozott mértékben annak tartjuk a „Keleti Újság” cikkirójának magartását, aki nem átálja egy magyar lap hasábjain kisebbségi politikájának feladására buzdítani a zsidóságot és ezzel a kisebbségeknek az igazi szabadságjogokért folytatott egyetemes küzdelmét gyökerében veszélyeztetni.

Véres zavargások Jugoszlávia olasz területén

Zára, május 7. Sebenicóban az olasz kolónia Tomaso-émlékünnepélyt rendezett, amelyet a horvátok nagyszabású olaszellenes tüntetésekkel megzavartak. Orano olasz képviselőt, az ünnepség vezérszónokát nem engedték partraszállani, a rá várakozó olaszokat pedig megverték, majd amikor Orano mégis kiszállt a partra, közaport zudítottak ellene. A támadás előtt Orano egy közeli háza menekült, amelyre a horvátok bombát dobtak. A bomba azonban nem okozott kárt, mert nem robbant fel. Végre a rendőrség csak sortűzzel tudott rendet teremteni, de később a tüntetők újból felvonultak és bevették az olasz iskola ablakait. A tüntetés országsszerte kínos feltűnést keltett.

Tízmilliófontos kölcsönről tárgyal Duca Londonban

A királyi pár londoni fogadtatása. Elmarad a román-francia szövetség

(Bucuresti-Bukarest, május 7. Az Uj Kelet tudósítójától.) A királyi pár hétfőn május 12-én érkezik Londonba. Kedden ünnepélyes fogadás lesz a londoni városházán, este a román követség ad bankettet, amelyen az angol királyi pár is részt vesz. Másnap Ferdinánd király és Mária királyné az angol uralkodópár vendégei a Buckingham-palotában.

Duca külügyminiszter londoni útjával kapcsolatban az „Adeverul” jelenti, hogy pénzügyi körök szerint Titulescu Londonban egy tízmillió font sterlinges kölcsönről tárgyal és Duca londoni útjával ezzel a kölcsönnel állott összeköttetésben.

A londoni „Times” Duca külügyminiszter nem hivatalos londoni útjáról ugyancsak azt írja, hogy az utazásnak politikai és pénzügyi céljai voltak és Duca megelégedettnek látszott látogatása eredményeivel. A francia-román szövetségi szerződések eszméje egyelőre még nem került kivitelre. A lap konstatálja, hogy Macdonald kifejezetten ellene van annak, hogy az angol-orsz. konferencián a beszarabiai kérdés tárgyalásra kerüljön. Nagybritanniára nézve a beszarabiai ügy különben sem létezik már, miután Anglia ratifikálta az erre vonatkozó egyezményt.

Csődök és fizetéseképtelenségek özöne Bécsben

Százhetvennégy kényszerregezés egy hónap alatt. A pénzkrisis, uzsorakamat, a nagy adók és a tömeges cégalapítás következményei. Teljes a káosz az osztrák kereskedelmi életben

(Bécs, május 7. Az Uj Kelet állandó munkatársától.) Csehszlovákiában indult meg a lavina, amely elsősorban az osztrák kereskedelmi életre zúdult 1923 második felében. Azóta ittrekedt és napról napra szedi áldozatait. Csupa előkelő, békebeli cégek. Persze akad közöttük hadi grüldolás is. Szinte rendes napirovatot lehetne vezetni a csődjelentésekről, fizetéseképtelenségekről és kényszerregezésekről. Ma is újabb tekintélyes listát függesztettek ki a cég hivatal hirdetőtáblájára: Georg Mauthner, Siegmund Ratz nagykereskedők, P. Adler und Co. csokoládé- és cukorárú-kereskedés, D. Kreisel, Kitty-parfümerie Katz und Reich, Heinrich Grünwald, Adler und Sohn bor- és gyümölcs-angroszisták, butorraktárosok és hordógyárosok, Richard Schwarz cipőkereskedő, Gerhard Ottó dr. kereskedő, Simon und Rosa Wagner, Johann Rymer, Josef Regendorfer.

A válság tetőpontján

Azt mondják, a krízis most érte el tetőpontját. Egy hét alatt hetven fizetéseképtelenséget jelentettek be a Hitelezők Egyesületéhez. Erre a hétre még többet várnak. Beteg a piac, nagyon beteg. Vannak, akik az erősváltójú Csehszlovákia példájával vigasztalódnak. De elfelejtik, hogy ott a valuta szédültes javulása vonta maga után a gazdasági krízist, mert a gyárosok nem tudták iparicikkeiket exportálni. De az osztrák korona ma is a valuták végén kullog és annyi van belőle, hogy sok is. Azoknak sincs igazuk, akik arra hivatkoznak, hogy Németországban is olyan arányban gyűltek fel a fizetéseképtelenségek, amilyenre soha számítani nem lehetett volna. Az, ami most Németországban lejátszódik, kétségbeejtő szimptomája az összeomlásnak. Ott igazán nem tudja a kereskedő, hogyan fogja meguszni egyik napról a másikra.

Pénz és szakértelem nélkül

Ausztriában más okai vannak a válságnak. Bécs nemzetközi város lett, háborús kalandorok vagyonhalmozó mániájának kísérleti laboratóriuma. Ugy nőttek ki a földből az új vállalatok, mint eső után a gomba. A legtöbb alapítás megfelelő szakértelem és sokszor elegendő tőke nélkül történt. De az osztrák korona zuhanásában mindenki tudott sokat keresni és azt a részt, amelyet a régi kötelezettségek ütöttek, könnyen betömtek olyan módon, hogy másutt szakítottak részt az üzleti alapon. A tőke nélkül megindult kereskedő kölcsönpénzzel fizette vissza a kölcsönvett pénzt és most, amikor a korona stabilizálódott és Ausztria becsüntette a végeladást, vagyis egy pillanatra lélezgethöz tudott jutni, azonnal kitűnt, hogy a legtöbb cég csak amolyan közvetítő szerepet töltött be, de semmi létjogosultsága nincs. Ekkor azonban már késő volt, mert az eddig élvezett hitel elvonta a nagyobb cégek tőkéjének jórészét, amelyet aztán nem tudott visszaszerezni. Egyes új cégek ügyes manőverrel még az is sikerült, hogy hitelezőjét a saját

pénzével ítélte halálra. És egy szép napon lát-hatatlan, mázsányi sulyu irgalmatlan kéz tapadt az osztrák cégek torkára és arra sem volt idejük jóformán, hogy magukhoz térjenek az első meglepetésből, már is megfuthak.

Kétségbeesett kísérletek

Voltak cégek, amelyek az utolsó pillanatban észrevették a veszedelmet és mentőkölcsönöket igyekeztek segíteni magukon. Ezeket a magas kamatok taszították a csődbe. Mások abban véreztek el, hogy a jobb valuta reményében külföldre kihelyezett áruikért a még mindig háborús jogszolgáltatás miatt nem tudtak pénzt kapni, viszont a bankok hirtelen megszorították a hitelt és még uzsorakamatért sem adtak kölcsönt. Azután jött az adó, a legnagyobb uzsorás, amely hatvan százalékot szed évente. A rezi pedig úgy növekedett, mintha mérföldes csizmában járna. A kereskedők elvesztették világhírű bécsi higgadtságukat. Kapkodni kezdtek és még jobban belesüppedtek a hinárba. És egy szép napon arra ébredtek: nincs tovább.

Szomorú statisztika

És így történt, hogy tavaly nyár óta egymást érik a fizetéseképtelenségek, csődbejelentések és kényszerregezések. De míg tavaly átlag nyolc-husz inzulencia történt, addig ma már ez az arányszám a negyvenháromat is meghaladja, amiről az alábbi szomorú statisztika beszél a legékebben:

Évszám	Fizetéseképtelenség
1923 július	39
„ augusztus	44
„ szeptember	50
„ október	88
„ november	64
„ december	105
1924 január	80
„ február	109
„ március	182
„ április	174

Ezekután igazán nem lehet már elszigetelt esetnek mondani, hogy a kereskedők fizetéseképtelenség bejelentésével igyekeznek megszabadulni az idegekre menő káoszából, amelyben a vagyonuk már amúgy is összeomlott. A szolid bécsi kereskedő még ma is visszariad ugyan ettől az utolsó eszköztől, de az ő becületessége fölött ott tombol a nálánál nagyobb hatalom: a pénzkrisis. És ezek a fizetéseképtelenségek természetesen újabb cégeket fognak magukkal rántani. A bécsi piac kétségbeesett tanácsalansággal várja az ugynevezett mértékadó körök segítségét. Ezek azonban képtelenek cselekedni és legjobb esetben arra hivatkoznak, hogy így van ez Angliában is. (M. M.)

— Vasárnap proklamálják Jorga és Argetoianu fuzióját. Bukarestből jelentik: A Jorga és Argetoianu-pártok fuzióját vasárnap május 11-én fogják hivatalosan proklamálni. Az új párt neve „Uniunea Nationala” (Nemzeti Egyesülés Pártja) lesz.

A „Hercules”-Tápsör páratlan minőségű **Czell-Sörgyár** Cluj-Kolozsvár

A reklá kereskedő tására és e

nem vásáro nem arra, h hólgy is el előadásón két grenadi ség, ha mi végig. A g használva é számára. Sz és a grenad hólgy rende A jóték elment és ö hólgyikj Végre utána a v Programsze „beiden“ Sander fel — Tisz gálnom kel Grenadiere Grenadine

Geh he ziger biztos feleségének neki a szer ménye, hog kis házat, a majd a vid

— És Hog A fiu jeleniti, hog Apa, anya a bakra. A hogy ő a b

Moise L — Du herünter vo

Az Iste Rothschildt foglalva s csatáni. A mégegyser rát. Rothscl mily jogon

— Az Apó-onnak én, a másik sógorságba megajándék

Seeschl külön pavil festőművész nye. A told hetett a fes könnyebben hosszas vár Seeschlacht azt hitte, b amennyire neki.

Odaferk nem hagyha — Sind ist ja keine chen sie ni stelt? Aber

Ször gyap

Pasics nem tudott kormányt alakítani

Belgrád, május 7. Miután a király befejezte a pártok vezéreivel való tanácskozást az új kormány megalakítása ügyében, ma délután magához kéréte Pasicsot és ismét megbízta a kormány megalakításával. Pasics, látva azt, hogy kísérletei nem járnak eredménnyel, a megbízást visszaadta. Valószínű, hogy Davidovics, az ellenzék vezére fog megbízást kapni a kabinetalakításra.

Mussolini az olasz-magyar barátságról

Róma, május 7. Mussolini olasz miniszterelnök nyilatkozatot adott a budapesti „Az Újság” munkatársának. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Olaszország tevékenyen részt vett a magyar kölcsöntgy munkájában és annak sikeréért minden lehetőt megtett. A jövőteli kérdésben, amelynek Olaszország egyik főérdekelteje, Mussolini fentartás nélkül hozzájárul a jövőteli fizetések husz évre való moratóriumához. Olaszország barátilag azt kívánja, hogy Magyarország nyugodtan dolgozhassék gazdasági rekonstrukcióján. Az olasz szimpátiát tanúsítják a Magyarországgal kötött egyezségek és reméli, hogy az olasz-magyar viszony a jövőben is a legjobb lesz. Mussolini végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az olasz-jugoszláv szövetségből Magyarországra is előnyök fognak hárulni.

Május végén kapja meg a kölcsönt Magyarország

Budapest, május 7. A magyar kormány már hosszabb ideje tárgyal a külföldi pénzügyekkel a kétszázötvenmillió kölcsön elhelyezéséről. Jólinformált helyen az a vélemény, hogy a nemzetközi kölcsönt már május végén jegyzésre bocsátják, mégpedig előreláthatóan kizárólag a londoni és newyorki pénzpiacon. Az elhelyezés ügyében Newyorkban Harding, Londonban pedig Strakosch és William Good közreműködnek.

Ismét verekednek Kolozsvár utcáin

Ismeretlen fiatal emberek védtelen zsidókat inzultálnak. Gritta rendőrprefektus erőlyes intézkedéseket helyez kilátásba

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Új Kelet tudósítójától.) Az utóbbi napokban újra sajnálatos és aggodalmatkeltő jelenségek tapasztalhatók Kolozsvár utcáin. Nap-nap után előfordul, hogy ismeretlen fiatal emberek az utcán járkáló zsidókat megtámadják és tetleg is inzultálják. Előfordult az is, hogy az inzultus helyén rendőr volt jelen, de az vagy nem mert, vagy nem akart a rendszer szerint nagyszámú támadókkal szembeállani. A rendőrség erőlyes intézkedésekkel igyekszik elejét venni a rendszeressé vált támadásoknak.

Hétfőn délután félkettő és félhárom óra között a sétateri forrás előtt egy fiatalemberekből álló csoport megtámadott és tetleg inzultált egy jobban öltözött szakályas zsidót. A fiatal emberek a zsidót megpillantva, közrefogták és annyira összeverték, hogy a szerencsétlen embernek orrán száján folyt a vér.

A verekedés színhelyétől alig néhány méternyire volt két rendőr, akik ahelyett, hogy közbelépéssel a komolyabb incidens elejét vették volna, nyugodt várakozó álláspontra helyezkedtek és bevérték a támadó fiatal emberek távozását. Mikor a fiatal emberek áldozatukat összeverte otthagyták, a rend hűségesei is felbőrdt a kötelességtudás és a bántalmazott zsidót pártfogásukba vették. A támadók természetesen kerekét oldották.

A másik eset tegnap délután négy óra után játszódott le a str. Motilor volt Monostori uton. Ez az eset annál is kényesebb, mert a támadás, melynek négy aktív szenvedélye van, a város legforgalmasabb utcán fényes nappal történt.

Tegnap délután négy órakor a Monostori uton egy öreg szakályas zsidó jött a város felé. A mentőállomás környékén ismeretlen fiatal emberek

megtámadták és botokkal ütlegelni kezdték. Ugyan ebben az időben egy másik szakályas zsidó a város felől a Monostori uton hazafelé tartott, de meglátva az inzultust jobbnak tartotta visszafordulni és elmenekülni. A támadók egyrésze megpillantva a menekülő zsidót utána szaladt és szintén súlyosan bántalmazta.

A Monostori-ut egyik házából, ekkor lépett ki két közismert kolozsvári zsidó fakereskedő, akik értesítve a történetekről a menekülő zsidót pártfogásukba véve bevitték az egyik fűszer és csémege üzletbe. A fiatal emberek észrevették, a menekülő tartozkodási helyét és az üzlet előtt csoportokba verődve lefelé sétáltak ugyanannyira, hogy az üzletet is kezdték veszélyeztetni.

A két fakereskedő látva, hogy továbbmaradásuk az üzletben a kereskedő biztonságát is veszélyezteti, kiszaladtak az utcára és az éppen jövő autobuszra felugrottak. A támadók nagyrésze követte a két kereskedőt az autobuszra is és a Zsák-utca sarkánál botokkal és boxerekkel a két feljemen védtelen embert megverték. Az egyik kereskedő az autobusz ablakán akart kiugrani, de támadói közül négyen megragadták és elzárták előle a menekülés útját.

Az egész incidens a város legforgalmasabb utcáján, fényes nappal játszódott le és az egész hosszú Monostori-uton egyetlen rendőrt sem lehetett találni.

Munkatársunk az ügyel kapcsolatban felkereste Gritta prefektust, akitől felvilágosítást kért a zavargásról. Gritta prefektus, aki még nem kapott jelentést a történetekről, meglepetve hallotta az eseteket és kijelentette, hogy erőlyes intézkedésekkel elejét fogja venni a további incidenseknek.

Cirkusz 1924-ben

(Cluj-Kolozsvár, május 7. Az Új Kelet tudósítójától.) Mintha gyermekkorunk rég elfelejtett kedves emléke elevenedne meg, úgy tűnt fel az oroszán kihallatszó bőgése, az izléstelenül ríkió plakátok a multnak egy kedves képét hozták vissza, azokat az idők, amikor rajongó lelkesedéssel köszöntöttük a városkába érkező komédiás truppekat és amikor fentartás nélkül, fiatal szívünknek minden naivságával kacagtunk a clown tréfáin. Volt idő, amikor a ponyvákhöz lopóztunk és tiz krajcár híján kis repedéseken keresztül élveztük a lovak magas iskoláját, a trapézművésznők szemképrázató és hátborzongató mutatványait.

A Széchenyi-téri cirkusz még nem kezdte meg előadásait, de a környéke már is rendkívül népes. Gyerekek szalágnak és figyelik a cirkusz titkos mélyében tanyázó fenevadak üvöltését, boldogan bujnak be néhány lejt lefizetve a régi ágyteritőből fabrikált függönyön keresztül, hogy a ketrecbe zárt vadállatokban gyönyörködjenek. A kis előcsarnokban köröskörül állnak a ketrecek, az egyikben pompás kis majmok majszolják az amerikai mogyorót, a másikban két medve busul szomorú rabsorsa fölött, egy harmadikban pedig sovány kis leopárd szemléli zöldben csillogó szemmel a gyermekeket és alighanem azon töpreng, hogy délamerikai állampolgár lévén, mennyi idegen adót fog kiróni rá a cluji városi tanács.

A cirkusz belseje, a „porond” néptelen. A magasban azonban ingujjra vetkőzött zenekar játsza azokat a jól megszokott indulókat, amelyeket hallva, trappoló cirkuszlovakat képzelünk önkénytelenül is magunk elé. A zenekar tagjai katonák, a nagyszabású ezred tagjai, akik hónapos szerződést kötöttek a cirkusszal és minden vándorutján elkísérik. Karmesterük nagy buzgalommal dirigál, a derék zenészek hallatlan ambícióval készülnek az „esti megnyitó fényes diszeloadásra”.

A sátor másik részén, ahova idegen nem halotat, tanyázik az állatok királya, a bösz oroszlan. Ketten vannak egy ketrecben, haragos morgással fogadnak, alighanem azért, mert királyi nyugalomukat háborgatni merészeltük. Gögösek, zárkóztak, kérdéseimre semmiképpen sem akarnak megfelelni, valószínűen azért, mert nem tartottam be az állatok világában szokásos etikettet. A direktort örömmel, kedélyes bömböléssel fogadják és — honny soit qui mal y pense — hálálkodva nyalogatják kezét. Ez a kézműveltség alighanem a most uralmon lévő demokratikus irányzat egyik következménye, nem emlékszem ugyanis a történelemből, hogy a királyok valaha is nyalogatták volna cirkuszigazgatók kezét.

A cirkusz primadonnája egy disznó. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a primadonna egy disznó, mert hiszen a színházak primadonnái is néha disznók szoktak lenni, vagy hogy enyhébben mondjam, legalább is malacok. Ez a disznó azonban egy tényleges, valódi, hamisíthatatlan és aktív disznó, Zizinek hívják és a cirkuszigazgató vallomása szerint, amelyet kompetensnek kell elfogadni, hiszen ő ismeri a legjobban, szenzációs dolgokat produkál. Zizi, ahogy nézem, egyáltalában nem különbözik művelten és barbár fajtaiktól, éppen olyan piszkos, éppen úgy rőtög és orrát éppen olyan mélyen dugja a direkt e célből rendelkezésére bocsátott sárba. Budóárja különben is nélkülöz minden selyemkárpitot és minden Haubigant-illatot, amely a primadonnák budóárjait jellemezni szokta, a selyemkárpitot zizegő szalma helyettesíti, az illatot pedig...

Hogy igazságos legyek a szegény Zizivel szemben, kénytelen vagyok megállapítani, hogy a cirkusz kétlábbon járó sztarjainak (nem merek embert mondani, mert Muki, a tehetséges majom, feltétlenül neheztelne rám ezért a megkülönböztetésért) öltözői nem sokban különböznek az övétől, a differencia csak annyi, hogy a Zizi öltözője előtt rács van, a műlovarnók, trapézművésznők öltözői előtt még az sincs. Kis ponyvasátrak ezek, amelyeknek berendezése alig áll egy székből és egy asztalból és azok a gyakran igen ügyes artisták, akik este lovakon tornásznak, vagy fehérré mászott arccal hemperegnek a porondon, viccekkel nevetetve meg a közönséget, itt kénytelenek kipihenni az előadás fáradalmait. Az öltözők tájéka néptelen, csak az egyik sátorból hallatszik danolás, egy cernavékony hang elkéseredetten énekl, hogy Bözsi ne sirjon és amikor a ponyva nyílásán benézek, látom, hogy egy szomorúan öltözött hölgy rózsaszínű trikót foltozt. Egészen mindegy, ezt én látom csak, este a rajongó kis diákok, korán pelyhesállu gimnázisták csak a rózsaszínű trikóban pompázó és bravurosán ügyes művésznőt látják.

Itjuságom támadt fel újra és szinte látom magam nagyra kerekült szemmel állni a kis városi cirkusz bejárata előtt, kacagni a pódiumon álló reklámbóhc tréfáin és hallgatni a kikiáltó borizű különös akcentusú és hangsúlyozású szavait:

— Tessék urak folyvást, folyvást, mindjárt kezdődik az előadás. (t. i.)

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönyeim: Saborskysöhne Wien — Élőállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskúldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

Megjelent

a minden zsidó házban nélkülözhetetlen népszerű zsidó történelmi könyv:

Zsidó történet — zsidó kultúra

Első rész
IRTA DR. FÜRST OSZKÁR

Ára 50 lei

Ifjúsági egyesületeknek csoportvétel esetén nagyobb kedvezmény. Megrendelhető a Tarbut központi irodájában Cluj, Calea Regele Ferdinand 48. sz.

Zsák

Zsineg

HAVAS DEZSÓ
TIMISOARA

Kötél

Ha művészi kíváncsi

butort, zongorát

és teki nts meg a
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermett sztalosok furnirszükségeit legolcsóbban itt szerezhetik be

Zsák ~ Ponyva

Vétel! Eladás

Kölcsönintézet, javítóműhely

Albala Izsó Timisoara

II. Pista Traian 2. szám. Sürgönyeim: Albala Timisoara-Fabrica Interurban telefon 60

utcaín
itta rendörpre-

gelni kezdtek. Ugyan-
szakálás zsidó a város
telé tartott, de meg-
artotta visszafordulni
egyrésze megpillantva
aladt és szintén su-

ából, ekkor lépett ki
ó fakeskedő, akik
enekülő zsidót párt-
gyik fűszer és cse-
k észrevették, a me-
s az üzlet előtt cso-
gattak ugyanannyira,
eszélyeztetni.

hogy továbbmaradásuk
onságát is veszélyez-
az éppen jövő auto-
k nagyrésze követte
ra is és a Zsák utca
kel a két feljesen
Az egyik kereskedő
ugrani, de támadói
és elzárták előle a

s legforgalmasabb ut-
ódott le és az egész
n rendört sem lehe-

rapcsolatban felkereste
ilágosítást kért a za-
ki még nem kapott
eglepetve hallotta az
erélyes intézkedések-
bi incidenseknek.

gy disznó. Nem azt
y a primadonna egy
zak primadonnái is
agy hogy enyhébben
k. Ez a disznó azon-
misithatatlanság és aktív
cirkuszgázgató vallo-
ensenek kell elfogadni,
szennázás dolgokat
n, egyáltalában nem
ár fajtársaitól, éppen
főg és orrát éppen
é célból rendelkezé-
ja különben is nél-
s minden Haubigant-
budoárjait jellemezni
szalma helyettesíti.

szegény Zizivel szem-
apítani, hogy a cir-
(nem merek embert
éges majom, feltét-
megkülönböztetésért)
k az övétől, a diffe-
i öltözöje előtt rács
észnök öltözői előtt
ezek, amelyeknek
l és egy asztalból
artisták, akik este
erre mázolt arccal
ekkel neveltetve meg-
kipihenni az előadás
néptelen, csak az
ás, egy cérnavékony
gy Böcsi ne sirjon
penézek, látom, hogy
rózsaszínű trikót fol-
on látom csak, este
phesálló gimnázisták
pázó és bravurosan

és szinte látom
el állni a kis városi
i a pódiumon álló
i a kikiáltó borzú
ázásu szavait:
folyvást, mindjárt
(t. i.)

és Fiai cég

ím: Saborskyöshne
ime: Saborsky József
sküldemények címe:
n, Grossmarkthalle.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság
napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás meg-
jelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 70 lei, negyedévre 200 lei
félévre 380 lei, egész évre 750 lei.

Rudolf trónörökös szelleme az oroszvári kastélyban

Lónyay Elemér gróf és felesége, Stefánia fő-
hercegnő megőrült. Az oroszvári várkastély beteg-
lakói szellemekkel találkoznak. Valószínűen kolostor
lesz a várból

(Oroszvár, május 7. Az Uj Kelet tudósítójá-
tól.) Másfélórát autót Bécsből Oroszvárra; az
osztrák határt Kitzsee felé hagyjuk el és innen a
második falu Csehszlovákiában Lónyay Elemér
gróf és Stefánia főhercegnő, az osztrák-magyar mo-
narchia volt trónörökösüjének, Lipót belga király
leányának rezidenciája.

Óriási parkban elrejtve tekszik Lónyayék új
családi kastélya. Pompás építmény, gót stílusban
épült, angol nagybirtokosok kastélyainak mintájára.
Nyugodt, masszív stílusú főúri várszerű épület és
alig lehet elhinni, hogy az impozáns falak mögött
ma valójában szanatórium rejtőzik, ahol két elme-
beteg embert ápolnak.

A szolgazemélyzet panaszkodik. A szegény kis
emberek, kocsisok, szolgák, szolgálók és szakács-
nők alkakeredettek, mert a betegek miatt teljesen
el kell zárkózniuk a világtól. Ennek ellenére rész-
véttel viseltetnek uruk és urnőjük szerencsétlen
sorsa iránt.

Stefánia hercegnő megőrült. Látomásai van-
nak, halott rokonai, első férje Rudolf trónörökös,
Erzsébet császárné és a többi Habsburgok, va-
lamint elhunyt testvéreinek szellemei jelennek
meg előtte. Beszélget velük és megígéri, hogy
imádkozni fog értük, mert nem tud pénzt adni
nekik. A rossz lelkiismeret gyötri Stefániát. Gyak-
ran felsikolt és kétségbeesett védőbeszédet mor-
mol; védi magát a képzelte vád ellen, amiért el-
hunyt nővérét Koburg Lujzát nyomorogni engedte
Wiesbadenben.

A főhercegnő betegsége vallási téboly. Állan-
dán apácaruhát hord. Sápádt arcát nem festi
többé; fején még mindig hordja azonban szalma-
sárga parókáját. Hatvan éve mellett, már nyolc-
vannal is többnek látszik. Agg matróna, akinek
egyetlen szórakozása a séta az óriási park évszázá-
dos fái alatt. Büszke multjának emlékeképpen azon-
ban még mindig megköveteli, hogy aki eléje járul,
hódolatteljesen mondja neki:

— Lábai elé borulok, császári fenség!
Környezetével szemben tanusított türelmetlen-
sége és indulatossága miatt már senki sincs mel-
lette régi környezetéből. Az oroszvári udvartartást
két öreg kulcsárnő, Nirschné és Barbussné képezi.
Gyakran jön Bécsből látogatónak Kolb jezsuita pá-
ter, aki sok évig gyónatónja a hercegnőnek.
Állandó vendég a kastélyban Kludovác oroszvári
lelkész is.

Stefánia férjén, Lónyay Elemér grófon is az
elmebaj tünetei mutatkoznak. Külsőjében nagyon
megváltozott, az elegáns gavallérból kopasz, aszt-
más aggastyán lett. Viselkedése zavart: majdnem
naponta átrendezi a szobák butorait, átfesti a kép-
tár képeit, vadul szalad a parkon keresztül, zavar-
tan kiáltoz és Felsőnek nevezi önmagát. Mint a
kis gyermekek, harmadik személyben beszél saját
magáról.

Ebben a pompás környezetben, nagy gazdaság-
ban és fényes kastélyban a beteg házaspár sorsa
kétszeresen megrendítően hat. Oroszvár községben
sokan beszélnek a kastély titkairól és misztikus
regéket mondanak a hercegnő és férje örületének
okairól. A kastély egyik öreg lakója suttogva
mondja: Ezt a szürkék tették, a bécsi szürke urak,
akik megcsinálták a végrendeletet is. A várból
pedig nemsokára kolostor lesz.

— Az Uj Kelet Hetilapjának legközelebbi
számát a szombat reggeli Uj Kelethez fogjuk
mellékelni.

— Masaryk a fehér oroszán-rend nagy-
keresztjét adományozta Ferdinánd királynak.
Prágából jelentik: A csehszlovák köztársaság el-
nöke a fehér oroszán-rend nagykeresztjét adomá-
nyozta Ferdinánd királynak a katonai disztink-
ciókkal. Ugyanezt a kitüntetést a polgári disztink-
ciókkal kapta Bratianu miniszterelnök, Duca kül-
ügyminiszter és Misu udvari miniszter.

— A királyi pár svájci fogadtatása. Páris-
ból jelentik: Mária román királyné Bernbe uta-
zott. A pályaudvaron Millerand, Poincaré, An-
tonescu párisi román követ, Cantacuzino herceg
és a román követség személyzete bucsuzott a
királynétől. Valamennyi svájci lap hasábkon
keresztül foglalkozik a román királyi pár oda-
érkezésével. A „Tribune de Genève“ külön szá-
mot adott ki, melyben Bratianu Jonel, Duca,
Petrescu Comnen és Jorga irtak cikkeket. A
többi lapok is lelkesen üdvözlék a királyi ven-
dégeket.

— Tagválasztás a Magyar Tudományos
Akadémiában. Budapestről jelentik: A Magyar
Tudományos Akadémia rendes tagoknak megvá-
lasztotta Zolnay Gyulát, Kollányi Ferencet és Pé-
csi-Pauler Ákót, a budapesti egyetem tanárát.
Levelező tagok lettek: Jakubovits Emil, a Szé-
chenyi-könyvtár igazgatója, Bartóky József nyugal-
mazott államtitkár, Jakab Ödön író, Kékly Lajos
irodalomtörténész, Petrovits Elek, a szépművészeti
múzeum igazgatója, Kenéz Béla és Nagy József
egyetemi tanárok, Haan Károly helyettesállam-
titkár és Moravcsik Ernő professzor.

— Maniu Gyula előadása a kisebbségi
kérdésről. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula
vasárnap délelőtt 11-kor az Institutul Social
Roman (Román Társadalomtudományi Társaság)
ülésén előadást tart a kisebbségi kérdésről. A
nemzeti párt vezérének kijelentéseit politikai
körökben nagy érdeklődéssel várják, mivel azok
a fuzió után a legnagyobb ellenzéki párt veze-
tőjétől valóssággal kisebbségi kormányprogram
számba mennek. A kisebbségek részéről hason-
lóan érthető nagy várakozás előzi meg a vasár-
napi előadást.

— Esküvő Wanderbilt családjában. New-
yorkból jelentik: Wanderbilt gyönyörű birtokán,
Biltmorban a napokban tartotta esküvőjét az
1914-ben elhunyt Wanderbilt György legfiatalabb
leánya, Miss Kornélia, John Francisc Amherst
Cecillel, aki röviddel azelőtt a washingtoni angol
követség első titkára volt. Az ünnepségeken,
amelyek az esküvőt megelőzték és követték, többszáz vendég
volt jelen, köztük a washingtoni magyar követ,
gróf Széchenyi László és felesége is. A menyasszony
a templomban fehér atlasz-toalettnben jelent meg,
hosszu egyenes ujjakkal. A floridai narancsvirágok-
kal díszített túlfátyol négy méter hosszú volt. A
menyasszonyi csokor orchideákból és lilomokból
állott. A nyoszolyóleányok virágokkal díszített puha
zöld japánselyemben jelentek meg. Amikor a fiatal
pár a templomot elhagyta, egy bolthajtás alatt
kellett elhaladniuk, amely virágzó fákból állott. A
A menyasszony egyike a leggazdagabb örökösnök-
nek, a vagyonát, amelyet atyja végrendelete szerint
huszonöt éves születésnapján, tehát ez év augusz-
tusában meg kap, több mint negyvenmillió dollárra
becsülik.

— A bécsi angol követ kettős autóbalesete.
Grazból jelentik: Vasárnap reggel Aretas Akers
Douglas bécsi angol követ családjával Bruckból
Semmeringre utazott autón. Edlachban a csukott
Daimler-kocsi defektust kapott, amelynek követ-
keztében az autó nekiment egy fának, a bennülők
az elől levő üveglapnak estek, amely összetört és
a szilánkok a követ és felesége homlokát összevág-
ták. Az autónak nem történt baja és utat tovább
folytatták. Két kilométerrel a baleset színhelye
után az autó ismét nekiszaladt egy fának. Akkor
azonban a kocsi úgy megsérült, hogy hasznavehe-
tetlen lett. A kettős katasztrófa után a követ és
felesége sebeit a semmeringi kórház főorvosa kö-
tötte be.

— Eljegyzés. Perl Herman Borsáról eljegyezte
Perl Rózsikát Máramarosszigetről. (Minden külön
értesítés helyett.)

* Hangverseny. A II-ik Sibianu—Straasser
hangverseny május 10-én 9 órakor a vármegyeháza
nagytermében. Műsoron: Beethoven-sonáták, Cho-
pin, Rubinstein Sibianu. Jegyek Ancánál.

RÓTH cipész

CLUJ,
Str. St. O. Iosif

volt
Szép-
utca

— Párisban is kezdődnek a tőzsdebuká-
sok. Párisból jelentik: A rendőrség letartóztatta
Barhet bankárt, a Banque Industrielle et Com-
mercielle főügynökét, aki üzletfelei pénzét a tőz-
sden eljátszotta. Barhet megbízónak a kára másfél-
millió frankot is meghaladja.

— Kisgyerekek tragédiája. Megrendítő
gyerektragédia játszódott le tegnap délután a kö-
zeli Szentmihály községben. Szép idő lévén a
gyerekek kimentek a malom melletti rétre játszani.
Játszodozás közben a kis két és fél éves Bodese
Anica beleesett a patakba és a sebes víz magával
vitte a malom kerekéi közé, ahol a kislány meg-
ijedt társai szeme elől eltűnt. A malomból azon-
nal a szerencsétlen leánya segítségére siettek,
de a kisleányony már nem lehetett segíteni, mert
a munkában levő malom vízajtó kereké a fejét
teljesen összeroncsolta és mire a víz újra felszínre
vetette már nem volt benne élet. A másik jelen-
tés hasonló tragédiáról számol be a kolozs megyei
Dedrad községből Götfeld János három éves pa-
rasztgyerek az udvaron játszodozva egy esővízzel
telt gödörbe esett és mire eltűnése a a házbellek-
nek feltűnt a hároméves kisfiu az esővízzel telt
pucsonyába beletulladt.

— Harminchárom tisztviselőt elmozdítot-
tak a vámcsalásokért. Budapestről jelentik
félhivatalosan, hogy a legutóbbi vámcsalásokat
és panamákat a legerélyesebben megvizsgálták
és ennek eredményeképpen az ötvennégy ter-
helt közül harminchárom vámhivatalnokot el-
bocsátottak állásából. Másodfokon a pénzügy-
minisztérium fog ezeknek az ügyeken dönteni.

— Elhalasztották a Károlyi pör főtárgya-
lását. Budapestről jelentik: Károlyi Mihály
gróf, Garami Ernő, Buchinger Manó, Hatvány-
Deutsch Lajos báró, Jászi Oszkár, Lovászi
Márton, Szende Pál, Hock János és Linder
Béla pörében május huszadikára kitűzött fő-
tárgyalást elhalasztották, mert változás állott
be az ítélőtanács összetételében, amelynek az
ügyet kiosztották. A többi emigránsra vonat-
kozó igazságügyminiszteri rendelet a szociál-
demokrata párt szerint háromezernél több ok-
tóbrista hazatérését teszi lehetővé, ha bíróság
elő akarják állani.

— A bécsi Hakoach győzelme a prágai
Slavia ellen. Bécsből jelentik: Prágában a bécsi
Hakoach 2 : 1 arányú győzelmet aratott a Slavia
fölött és ha a kapu előtt határozottabb, még na-
gyobb eredményt is elért volna a zsidó csapat. A
győzelem megérdemelt volt, mert Slavia egyen-
rangú ellenfélnek mutatkozott midvégig. Mindkét
gólt Nemes rugtr, akinek lefutásai állandó vesze-
delmet jeleztek a Slavia kapujára. A prágaiak
gólját Ckpek rugta.

— Beismerő vallomást tett a feleséggyikos
házmester. Budapestről jelentik: A hitvesgyil-
kossággal vádolt Forró István Tárnok-utcai ház-
mester bevallotta, hogy feleségének jelentékeny
megtakarított pénze volt, amelyet nem volt hajlandó
neki átadni. Összeveszték és efulótti haragjában
konyhakéssel leszurta az asszonyt, holttestét pedig
a Halászbástya tövében földelte el a Hunyady-szo-
bor mellett. A detektíveknek, akik helyszíni szem-
lére szállottak ki, Forró István pontosan megjelölte,
hol temette el a holttestet, amelyet exhumálni fognak.

— Az Erdélyi Múzeum Egyesület Ter-
mészettudományi Szakosztálya f. hó 8-án, csü-
törtökön délután 5 órakor a kegyesrendi főgim-
názium (Strada Cogalniceanu — Farkas-utca 2. II.
emelet) természetrajzi előadótérképben szakülést tart.
Tárgy: Bányai János, székelykereszturi tanítóképző
intézeti tanár „A székelykereszturi gázmedence és
Verespatak aranyérczei“ című előadása. Belépődíj
nincs. Vendégeket szívesen lát a Szakosztály.

— Hónapokig gyűjtötték Robozék ellen
az adatokat. Budapestről jelentik: Legközelebb
kitűzik a főtárgyalást az Erdélyben is jólismert
Robor Imre és Roboz Béla pörében, akik ellen
hűtlenség, lázadás, felségárulás, kormányzósér-
tés büntetéseért és egyéb bűncselekményekért
indított eljárást az ügyészség. Hónapokig gyű-
jtötték Robozék ellen az adatokat, amelyek alap-
ján most elkészült a vádirat.

— Eladták a görög exkirályi családi bir-
tokát. Athénből jelentik: A köztársasági kor-
mány kétmillió és kétszázezer drachmért el-
adta a detronizált királyi család theszália bir-
tokát. Az összeg kétharmadát Zsófia király-
nénak, egyharmadát pedig a királyi család
többi tagjának utaltak ki.

* Orvosi hír. Dr. med. Reich Izidor orvosi
rendelőjét Calea Reg. Ferdinand 34. szám alatt
(Metropol-kávéház fölött) megnyitotta.

KÖZGAZDASÁG

Vasárnap alakul meg a Sfatul máramaroszigeti alosztálya. Hosszas előkészítés után vasárnap véglegesen megalakul a Sfatul Negustoresc máramaroszigeti alosztálya, amelybe a város valamennyi kereskedője belép. Az alakuló gyűlésre Kolozsvárról a Sfatul több vezetőségi tagja és néhány kereskedő, összesen tizenöttagu delegáció fog leutazni.

Tuljegyzték a magyar kényszerkölcsönt. Budapestről jelentik: A postatakarékpénztár kimutatása szerint a kényszerkölcsön-előlegre máig 578 ezer tételben összesen 338 milliárd koronát fizettek be, amely 18 milliárddal felülmúlja a várakozást.

A kolozsvári tőzsde, mintavásár és a záróra. Részletesen megírta az Uj Kelet Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszternek a kolozsvári kamaránál tett látogatása alkalmából, hogy a miniszter ígéretet tett Erdély gazdasági problémáinak sürgős rendezésére. Megígérte a miniszter, hogy még a kamarai törvény megszavazása előtt hajlandó engedélyezni a kolozsvári áru- és értéktőzsde felállítását, a tervbe vett mintavásár érdekében megígérte a kormány messzemenő támogatását és kilátásba helyezte végül a vendéglősök ama kivánságának teljesítését is, hogy az ostromállapot miatt elrendelt zárórárt éjjel két óráig fogja meghosszabbítani. Ezeknek az ígéretnek a realizálására a kereskedelmi és iparkamara megbízásából Caciula Miklós főtitkár és Pop Sever ma Bukarestbe utaztak.

Görögországba exportálják a marosmenti fát. Amióta az erdélyi fatermelés és kereskedelem kéntelenül elhanyagolni a tartózkodó magyar piacot, az egész faiparban érzékeny stagnáció

és lanyhulás állott be. Egy-két hét óta azonban a Maros völgyében emelkedő tendenciát mutatnak a faárak. Ennek az a magyarázata, hogy tekintélyes számú görög fakereskedő érkezett Erdélybe, akik jöminőségű épületlét exportálnak Görögországba, ahol most kezdődnek a háboru utáni nagy építkezések. A kereslet következtében az az áru, melyet ezelőtt 1200-1300 lejért lehetett kapni, ma már 1600 lejért is talál vevőt. Marosvásárhely a központja a Görögország felé gravitáló exportnak, amely az egész piacon éreztetni fogja hatását. Az áruk további emelkedését is várják, mert a vágási engedélyek csökkentése miatt az idén áruhiány fog bekövetkezni.

A mai valutapiac

Gyenge forgalom mellett az árak meglehetősen szilárdak voltak. Kereslet csak francia frankban volt délelőtt, de délutánra a frank is negyven ponttal esett. Általában az árak következőképpen alakultak: Osztrák korona 358-359, magyar korona 430-440, cseh korona 580-582, svájci frank 35-30-35-50, francia frank 12-95-13-00, dollár 197-198, font sterling 873-875, olasz lira 8-90-9-00, dinár 2-50-2-60.

Valutapiac május 7-én:

Bukarest. Valuták: Napoleon 730, márka 43, leva 130, török lira 103, font sterling 840, francia frank 1260, svájci frank 33-50, olasz lira 880, drachma 370, dinár 240, dollár 193, lengyel marka 23, osztr. korona 24-5, magyar korona 24, cseh korona 575.

Zürich. Nyitás-Zárlat: Berlin 133-133, Amsterdam 210¹/₈-210-5, Newyork 561 5-561-5, London 2465-2464, Páris 36-95-36-50, Milano 2527-5-2525, Prága 1652 5-1647-5, Budapest 65-65, Belgrád 690-690, **Bukrest** 290-290, Varsó-, Bécs 79¹/₈-79-15.

SPORT

A bukaresti vereség után

Már a tegnapi számunkban riportban számoltunk be arról, hogy a nemzeti válogatott csapat 2:1 arányban vereséget szenvedett a bukaresti válogatott csapattól.

A rengeteg sok triálmérkőzéstől tulcsigázott erdélyi csapat nem tudta azt az erőt kifejteni, ami elégséges lett volna a bucarestiek legyőzésére. Hozzájárult a vereséghez még az a körülmény is, hogy Suciú szöv. kapitánytól kezdve egészen Szabó bácsiig mindenki úgy nyilatkozott, hogy a válogatott legalább 6-8 gólt fog berámolni a Stroiescu Suiu kapujába, megmutatván ezáltal azt a nagy sportfőlényt, amit Erdély a regát felett képvisel. Az események azonban szomorúan rációfoltak erre a túzott önbizalomra.

A csapatok felállítása a következő volt:

Bucuresti:

Lipierer
Fetzkó-Zwolenszky
Fruckenbrot-Blasnek-Török
Palkó-Brauchler-Vápai-Charles-Szabó

Nemzeti csapat:

Drescher-Rónai-Wetzer-Frech-Tänzer
Jakobi-Palinkás-Golub
Kozovits-Bartha
Ludwigh

Az első félidőben a bukarestiek, a másodikban a nemzetiek vannak fölényben. A második félidőben Drescher helyett Bonciocat, Kozovich helyett Dr. Hirsch állott be. Góllövők: Brauchler (2), Frech (1).

RECORD!

RECORD!

**Csütörtök, május 8-ától
kezdődőleg az**

Uránia-Mozgóban

**a szezon kimagasló
szenzációja:**

**A DZSUNGEL
CSODÁI**

A legnagyobb vadállatfilm

**Az amerikai
Solig-gyár
mesterműve**

**Filmkolosszus, melyben
minden szépség és
érdekesség megvan**

Az acélidegzetet is megremegtetik ezek az attrakciók. A vadállatok egész falkái létszkeikben, az afrikai dzsungelekben.

**Csak
erős
idegzetűeknek!**

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK

★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE
PIAȚA UNIRII

után
riportban szá-
eti válogatott
szenvedett a

ól tulajdonságzott
erőt kifejtteni,
restiek legyő-
még ez a kö-
tánytól kezdve
ny nyilatko-
6-8 gólt fog-
jába, megmu-
főlényt, amit
Az események
erre a tuzott

kező volt:

Török
arles—Szabó

ech—Tanzer
klub

ek, a második-
en. A második
cat. Kozovich
vők: Brauch-

RECORD!

8-ától
z

óban

asló

REL

I

latfilm

lyben
és
van

tetik ezek
gész falkái
gelekben.

A román és bolgár reprezentatív csapat Bécsben. A román és bolgár futballszövetség azzal a kéréssel fordult az osztrák szövetséghez, hogy tegye lehetővé a román, illetve bolgár nemzeti csapat bécsi szereplését. A bécsi szövetség kedvezően döntött ebben az ügyben és úgy határozott, hogy egy pályán két elsőosztályú csapattal veszi fel a küzdelmet a román, illetőleg a bolgár csapattal. A mérkőzéseket a Hohe-Warte pályán a következő sorrendben fogják lebonyolítani: Május 20-án délután négy órakor osztrákok—bolgárok, május 20-án délután 6 órakor osztrákok—románok.

Angol katonai válogatott Csehszlovákiában
A csehek meghívására egy angol katonai válogatott csapat fog szerepelni május 24-én Prágában, 29-én Pressburgban és június 1-én Brünben.

Bologna. Olasz válogatott—Brünni Mak-kábi 1:1.

Lemberg. Vasasok (Budapest)—Vogon 3:2, a revánsmérkőzést a Vasasok 3:1 arányban nyerték meg.

Brüsszel. Magyar B. válogatott—Antwerpeni válogatott 1:0 (0:0). A gólt Csontos lötte.

Magyar B. válogatott—Balga válogatott 0:0.

.....
SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Select-Mozgó: Pat és Patachon! Egész heti vígjáték-műsor. Ausztráliai menyasszony. Elsőrangú dán vígjáték 5 felvonásban. A legújabb feltűnt két utólrhetetlen dán komikussal, Pat és Patachonnal a főszerepben. Ez a vígjáték sokkal jobb a „Hamlet a leánynevelőben” című vígjátékunknál, mellyel egyetlen csapásra meghódították Kolozsvár közönségét. A filmtechnika felülmulhatatlan film-slágerje.

Uránia-Mozgó: Az amerikai Selig-gyár film-csodája! A szezon páratlan szenzációja: A dzsungel csodái. Grandiózus vadállatfilm. Főszerepekben Elynor Fild és Truman Van Dyks amerikai film-művészek. Még a legacélosabb idegzetet is próbára teszi e film mesteri kompozíciója. Nincs érdekesség és szépség, melyet ennek a keretében meg ne találunk. A repülőgépről leterített tigris. A vadállatok egész falkái a dzsungelben. Csak erős idegzetűeknek!

Apolló-Mozgó: Nagy kalandorszenzáció. A sötétség gyermekei II. rész. Nagystílusú kalandordráma 2 részben és 10 felvonásban. Főszerepekben Grith Hegesa, Mierendorf, Bernhard Götzge és Huszár Károly. A dráma egyik része egy hatalmas óceánjárón játszódik. Az amerikai milliárdosnő szerelmi regénye a munkással szemben. Nagy film!

FÜRDŐSZAPPAN
világ híres

**Szőrméit
molykár
ellen meg-
védjük!**

Értesítés!

Páris, Bécs, Berlin és lipcsei bevásárlási utunkról hazaérkeztünk s módunkban van a legutolsó tavaszi divat újdonságaival tisztelt vevőink rendelkezésére állani.

Iosif Izrael & Co. blánar — szücs Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. sz. alatt

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL! EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.
SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

**Cluj város villamosműveinek
elektromos szerelési vállalata**

Cluj, Galea Regele Ferdinand 30

Elvállalja:

magas és alacsony feszültségű világítási és motorikus berendezések elkészítését, bármilyen motor transzformator és villamos készülék szerelését, újra tekerceselést, valamint alapos javítását.

Külön osztály

árammérő órák hitelesítésére és javítására.

Állandó nagy raktár

szerelési anyagokból, izzólámpákból és egyéb villamos cikkekből.

Kívánatra szakértők által készített tervekkel és költségvetésekkel szolgál

Jól bevezetett

automobilképviselőlet átadó

egész Erdély részére oly cégeknek, amelynek garageja és üzlethelyisége van. — Érdeklődők forduljanak D. Adamia, Agentia de publicitate Bucuresti, Strada Sarindar 4. pentru B. M. T. O. címhez.

"MENORAH"

ILLUSTRIERTE MONATSSCHRIFT FÜR DIE JÜDISCHE FAMILIE

Vertretung für Transsylvanien „Safruth“ Jüd. Buchhandlung Cluj. — Jahresabonnment Lei 400.—, Einzelnummer Lei 35.—

Telefon-sz. 81. **LÁDAGYÁR** Flókizlet Egeres

Mindenemlő ládákat és fadobozokat összerendezett és az az szedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár Cluj, Strada Cernanți (volt Kajántól-ut) 1 sz. sz.

MODE LA RAGÁNYI

Cluj, Strada Nicolae Jorga No. 6. (volt Jókai-utca)

EREDETI MODELLEK, VIRÁGOK, TÜZÉKEK

Kalapátalakítások 105.— lejtől

Prima

bácskai

kender

Kapható:
Havas Dezső
Timișoara

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD), STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tüköröket és butor-
üvegeket minden méretben és
Ujrafoncsorozás
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Végre rövidesen Cluj városában is kapható lesz a kiváló minőségű

Dreher-Haggenmacher-Sör!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyeszeri közlésnél egy szó 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény

Önálló kereskedő, ki a helyi piacon be van vezetve, gyár vagy kereskedelmi vállalat képviselőjét, esetleg bizományi lerakót vállalná. Cím: Kohn fűszerkereskedése Cluj, Rudolf-u. 64. 7193

Könyvkötészet teljes felszereléssel eladó, esetleg egyes gépek is. Nadler, Cluj, Calea Dorobantilor 16. szám. 7194

Tutor! Legolcsóbb be-
vásárlási forrás. Klein
László, Unió-u. 21. 1581

Főkötővelő, termény- és malomszakmában perfect, állást keres. Leveleket "Önálló" jellegre a kiadóra kér. 7138

Olcsó házhely
a tisztviselőtelepen eladó.
Cím a Kadima-nyomdában

Új divatszalon Strada
Izabella 7. Elsőrangú női
szabászatú és fehérmű-
készítés. 7142

**Mindennemű gyógy-
vényeket** vásárolj legjobb
napi áron, minta alap-
ján, Fischer Sándor Timi-
soara II. 7154

Gépműhelyünkben min-
denféle gépmunkálatok el-
készítését, különösen autók
és motorok javítását és
átalakítását vállaljuk. —
Autógenhegesztést vég-
zünk, hengerszék rovat-
kolását és csiszolását pon-
tosan cszközöljük. „Eco-
nomia” Kereskedelmi és
Ipari r.-t. Oradea-Mare,
Piata Mihai Viteazul 1. 7155

Angol nyelvemester
egyetemi végzettséggel, 3
hónapi május elején meg-
nyitott kurzus alatt angolul
beszélni és írni megtanít.
Ertekezés: Strada Avram
Janou 18. este fél 8 után. 7168

Értesítés. Tisztelettel
értesítem a n. é. nyaraló-
közönséget, hogy Rievel
ur algyógyi orth. sakterrel
együtt algyógyfürdőt
(Hunyadmege) az egész
idényre orth. kóser kony-
hát állítok fel. Több éven
át szerzett alapos prak-
szisom alapján biztosítom
a n. é. közönséget, hogy
a legkényesebb igényü
vendéget is ki tudom elé-
gíteni. Szives pártfogást
kérek: Májor Samuné
Orastie. 7178

**Név-
Jegyeket,**

születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a

**Kadima-nyomda
Cluj**

Első Erdélyrészi Ékszerárugár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 13. szám
Telefon interurban 2-13 * Sörgönc: Juvaere, Cluj
Ékszerárugártás, nagykereskedés
Fogószati arany * Arany, ezüst és
és farrasztó n * platina és hová fémek
Kienze és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezsi
lágyakban nagy lerakat.
Össz viszontelárusítóknak!

Hirdetmény

A satu-marei (Romania) statusquo ante izr. hit-
közsegnél a főkantori állás, továbbá egy metszői
állás azonnal betöltendő. A főkantortól megkiván-
tatik, hogy szépcengésű hanggal bír, zeneileg kép-
zett és énekkar szervezésére és vezetésére képes
elsőrendű énekes legyen és konzervatív életmódot
folytasson. A metsző szigorúan konzervatív előéletű
מורה וקורן, kitűnő בעל תפלה és מורה legyen és
megfelelő konzervatív bizonyítványokkal és ill.
rabbiktól. Fizetés mindkét állásnál megegyezés sze-
rint, azonkívül lakás, 4 öl tüzifa és szokásos mel-
lékjövedelmek. Működési bizonyítványokkal és ill.
állapotot, valamint születési és illetőségi helyet fel-
tűntető pályázati kérvények mielőbb, de legkésőbb
május 31-ig alulírott elnökhöz küldendők. Utikölt-
ség csak a meghívottaknak térítettik meg.

Princz Ármin elnök

Figyelem!

Porcellán és fayancetányérok.
Étkező és kávékészletek. —
Mindenféle poháraru, demjo-
nok. Üvegezés és képkeretezés

Legolcsóbb
beszerzési
forrás
**Engros
Endetail**

Ausländer Rudolfnál

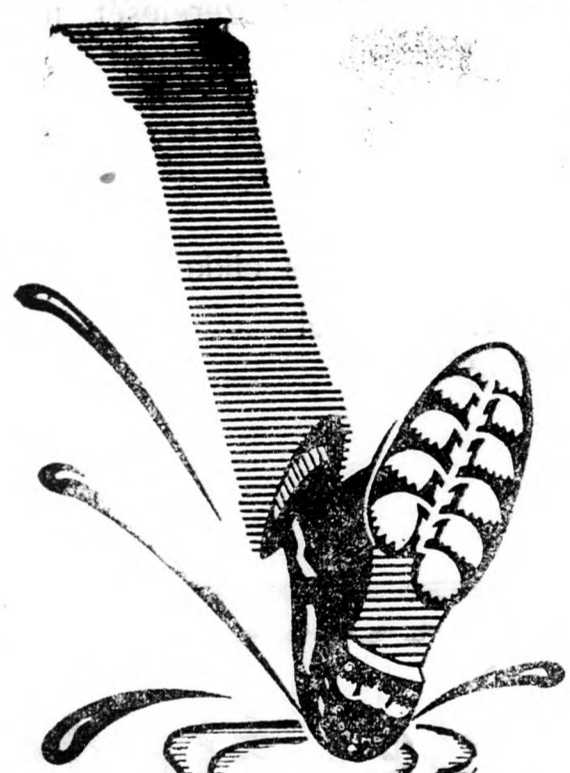
Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 37. sz. alatt
az Uránia-palota mellett.

**A tavaszi divat legszebb
anyagjai nagy
választékban megérkeztek**

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza
Cluj, Piata Unirii No. 12. Telefonszám 9-61

Palma

**kaucsuk-talpvédő
és kaucsuk-sarok**
megvéd nedvességtől és meghűléstől

**Aranyosgyéresi Agyagipar R-t.
Turda-Torda**

Telefon: 107. Telefon: 107.

Ajánlja elismert legjobb minőségű,
földgázzal égetett, hornyolt, hód farku
és gerinc cserepeit, ugymint német
normálméretű falitéglaít, valamint
alagsőveit.

FIGYELEM

Külföldi rendes szörmedivat szemleutunkról, amelyen nagy bevásárlásokat eszközöltünk, hazaérkezünk. Módunkban van a legutolsó divatszerinti árukészletünket és prémjeinket bemutatni. Nyári bevásárlásoknál és rendeléseknél árdifferencia!

25%=OS nyári árak aug. 15-ig
Javitást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Szörme molykár elleni megóvás értékgaranciával, teljes szaksze- rűséggel legolcsóbb díjszabással

25%=OS nyári árak aug. 15-ig
Javitást, átalakítást szept. 1-ig előnyösen vállalunk

Mártonffy Testvérek szücsök

szörmenagyáruháza Cluj, Piata Unirei 20. Telefoninterurban 10-25

Nagyban! Románia legelőnyösebb bevásárlási forrása! Kicsinyben!

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi övszerek nagy raktára
Sas-passage — Saját készítésű sérvkötők, haskötők és mülábak